

Hoenderloo - Schenkenshul
Wandeling vanaf Bungalowpark Hoenderloo
(versie 2021-04)

Deze wandeling is ruim 7 kilometer en niet geschikt voor kinderwagens en/of rolstoelen.

Kaart met route

Onze routes worden regelmatig gecontroleerd. Kom je veranderingen in de route tegen, dan kun je deze melden op routes@ivn-apeldoorn.nl

Routeaanduidingen zijn vet gedrukt

Bij de routebeschrijving is informatie opgenomen over speciale bezienswaardigheden.

Naar het beginpunt

Start: Bungalowpark Hoenderloo, Krimweg 140, 7351 TM Hoenderloo
Parkeren op de parkeerplaats.

Algemene informatie

Gebiedsbeschrijving

De wandeling gaat door licht heuvelachtig bosgebied en bestaat uit dennen- en loofbossen. Je loopt over de heide van Schenkenshul in de Boswachterij Ugchelen Hoenderloo van Staatsbosbeheer en beklimt de Miggelenberg. Het is een gebied waar - gezien de sporen - vrij veel wild voorkomt. Het gebied rond de Miggelerberg behoorde tot de 'Hoenderlosche Boschen'; (zie deelkaartje hiernaast uit circa 1815).

Dat waren zogenaamde 'woeste gronden' die niet in cultuur waren gebracht en die werden doorkruist door enkele zandpaden.

Namen als 'Het Grote Zand' duiden er op dat er stuifzandgebieden waren.

Deze ontstonden pas na de Late-Middeleeuwen veelal door intensief gebruik (ontbossingen ten behoeve van de ijzerindustrie, steken van plaggen, afbranden en overbeweiding).

Ook komen zogenaamde randwallen voor. Dit zijn zeer hoge, langgerekte stuifzandruggen die aan de randen van stuifzandcomplexen ontstaan zijn, daar waar het stuivende zand vastliep in de vegetatie.

Na circa 1900 is verstuiving tegen gegaan door herbepanting (naaldbomen).

Ook het dorp Hoenderloo en het ontginningsgebied De Krim ontstaan dan.

Op pad....

Vanaf de entree van Bungalowpark Hoenderloo.

Steek de verharde weg (Krimweg) over en ga het zandpad in dat schuin rechts langs de bosrand en de hei loopt.

Ga de heuvel op. Neem boven op de heuvel (met bank) het pad linksaf.

Op de kruising rechtsaf.

Langs dit pad groeit hoog gras dat pijpenstrootje heet. De plant dankt zijn naam aan het feit dat zijn stengel gebruikt werd bij het maken van Goudse pijpen. Het is een sierlijke plant die weinig eisen stelt aan de bodem. Bij de onderlinge strijd met andere planten om de ruimte op de grond, laat het pijpenstrootje zich niet aan de kant zetten en kan daardoor massaal aanwezig zijn.

Soms kun je hier de raaf horen (krok krok geluid) of zien

Verlaat het open gebied en ga het bos in.

Bij eerste pad linksaf.

Op de hoek links staat een tweestammige zomereik, een zogenaamde broekboom.

Het eerste pad rechtsaf (blauwe markering)

Je loopt nu door een bos met grove dennen. Deze naaldbomen werden in kavels aangeplant als productiebossen. De opbrengst van het hout werd vroeger gebruikt als palen voor de mijnindustrie in Limburg om gangen te stutten. Dennenhout (grenen) maakt namelijk lawaai net voordat het breekt. Het kraken was een soort alarmsysteem in de mijnen. In deze omgeving zijn veel dennen geplant om de zandverstuivingen onder controle te krijgen. Soms werd er dan een turf bij de wortels gestopt om vocht vast te houden zodat de jonge boompjes beter konden aanslaan.

Op de kruising rechtdoor.

Einde pad linksaf. De heuvel op en na ongeveer 25 m smal paadje rechtsaf, heuvel op en af.

Langs dit pad groeien bosbessen. Ook zie je veel wroetsporen van wilde zwijnen. Op vochtige plekken kun je soms zien dat de zwijnen er in de modder hebben gerold (zoelplaatsen). Ze vegen dan de modder weer van hun vacht tegen bomen. Kijk maar eens of je zo'n boom kunt vinden.

Einde pad linksaf en ga het eerste pad (na ongeveer 35 m) rechtsaf.

Links verderop zie je een gemengd naaldbos met jonge lariksboompjes, de enige naaldboom die in de winter de - geel gekleurde - naalden verliest. Let op de specifieke vruchten (lariksappel). Verderop rechts staan berken langs het pad. Op enkele exemplaren zit de berkenzwam.

Einde pad linksaf.

Blijf dit pad volgen.

Rechts naast het pad staan zomereiken. De bladeren hebben geen steeltjes (korter dan een centimeter), de napjes van de eikels wel. Er staan ook wat hoge grove dennen en aan het eind van het pad links een hele hoge douglasspar.

Aan het einde van het pad rechtsaf.

Langs deze laan staan Amerikaanse eiken. Die hebben een veel groter en getand blad dat hier niet zo goed verteert als in het land van herkomst. Zij liggen volop op de grond. In het najaar heeft deze boom mooie herfsttinten. De eikels worden graag door wilde zwijnen gegeten.

Eerste pad (na ongeveer 50 m) linksaf. Pad blijven volgen tot het einde.

Je loopt nu door een terrein met stuifduinen die ontstaan zijn doordat stuivend zand tegen een obstakel in het terrein, zoals een struik, graspol of zwerfkei, is neergekomen en daarna steeds verder is opgestoven. Inmiddels is dit gebied geheel met bomen bedekt.

Langs het pad zie je wildwissels, kleine paadjes waarover het wild zich verplaatst.

Steek de asphaltweg (Berg en Dalweg) over en ga langs afsluitboom van Staatsbosbeheer.

Ga na ongeveer 100 meter op kruising scherp linksaf.

Langs dit lange pad is een bijzonder wildspoor te vinden. Er zijn in het gras gedraaide putjes te zien, gemaakt door de das. De das graaft met zijn voorpoot een kuiltje waarin hij zijn spitse neus steekt op zoek naar voedsel. Deze snuitputjes zijn, in tegenstelling tot de das zelf, eenvoudig te ontdekken. De das is een zeer schuw nachtdier en bij onraad blijft hij ook de hele nacht in zijn burcht. De das is een alleseter en zoekt hier zijn kostje bij elkaar. Hij eet zaden, bessen, muizen, jonge konijnen, kikkers, insecten, wormen en zelfs voor dode dieren haalt hij zijn neus niet op.

Blijf dit lange pad volgen.

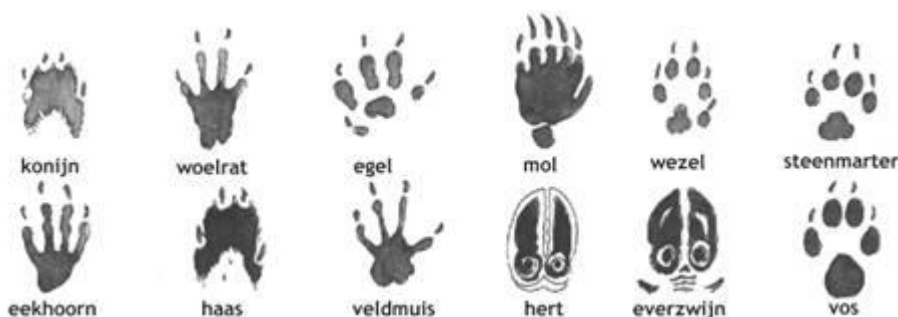
Tegenover het bankje links van het pad, lag rechts wildobservatiepunt Het Heitje. Dit uitzicht punt is er niet meer, maar op het veldje dat wat verderop in het bos ligt, kunnen herten, reeën en wilde zwijnen nog ongestoord verblijven. Met wat geduld en geluk kun je hier wild spotten. Dat ook deze dieren hun sporen achterlaten kun je zien aan de wildpaadjes zowel links als rechts van het bankje. Deze wissels worden door de dieren gebruikt als vaste route op weg naar een drink- of rustplaats.

Einde pad op de 3-sprong rechtsaf.

Einde weg (grote 5-sprong bij picknicktafel) scherp linksaf gaan, en het fietspad aan de rechterhand houden.

Blijf deze grindweg blijven volgen (Waterbergweg).

De naaldbomen zijn hier goed vertegenwoordigd. Rechts staan douglasspar, lariks en grove den.

Steek de asphaltweg (Miggelenbergweg) over.

Ga schuin linksaf en volg het pad met (onder andere) een roodwitte markering.

Blijf dit stijgende, roodwit gemarkeerde pad volgen tot boven op de heuvel.

Deze heuvel, Schenkenshul (80 m boven NAP), is geheel met vergraste heide bedekt. Rechts groeit naast struikheide ook dopheide, een teken dat het hier vochtig is. De bloempjes worden veel bezocht door hommels en bijen. De hommels kraken de bloemen aan de zijkant om bij de nectar en het stuifmeel te komen.

Het pad is gerenoveerd met leemdrempels om erosie door regenwater tegen te gaan. Op het pad ligt veel zand en grind. Een geschikt plekje voor de zandhagedis op zomerse warme dagen. Het diertje laat zich niet gemakkelijk pakken. Mocht het toch lukken dan kun je het treffen dat je zijn staart in je hand houdt terwijl de hagedis er vandoor gaat. Elk van de wervels in de staart van de hagedis heeft een haarscheurtje waarop de staart kan afbreken. Hierdoor kan het dier vaak aan zijn belager ontsnappen. Later groeit weer een nieuwe staart rond een kern van kraakbeen.

Bovengekomen op de 3-sprong rechtsaf, het smalle pad richting bos in.

Op de heide komen verschillende soorten insecten voor: menige kever, sprinkhaan en krekel kun je op deze vlakte ontdekken.

Struikheide, een houtige struik die flink hoog kan worden, biedt een schuilplaats voor de adder die urenlang kan zonnebaden.

Bij einde pad rechtsaf.

Rechts zijn bosjes met oude en dode eikenbomen.

Deze bosjes, een zogenaamd spaartelgenbos, was vroeger eikenhakhout. Op de stobbe werd één telg gespaard zodat uit de stronk weer nieuwe takken opgroeiden tot bomen. Tot 1956 werd dit hakhout om de twaalf à vijftien jaar geoogst. De stammen werden op lengte van zes handen en drie vingers, ongeveer vijftenzestig centimeter, gekapt. De overblijvende stammetjes dienden als brandhout voor de bakkersovens in de omgeving. Eikenhakhout werd gebruikt als geriefhout voor het maken van gereedschappen, palen voor hekwerk en stelen voor bezems.

Na de bank aan je rechterhand, rechtdoor en naar beneden.

Vóór het verharde fietspad linksaf, het ruiterspad op.

Links zie je nog hoe snel een heideveld kan dichtgroeien. De zaden van de grove den ontkiemen graag op kale zandgrond.

Willen we de heide behouden, dan zullen om de circa vijf jaar de kleine dennetjes moeten worden afgezaagd of - beter nog – uit de grond moeten worden getrokken. IVN vrijwilligers helpen daar vaak bij.

Je komt nu weer voor de ingang van Bungalowpark Hoenderloo uit.

Disclaimer: IVN aanvaardt op generlei wijze aansprakelijkheid voor schade op welke wijze dan ook ondervonden door gebruik te maken van deze route.